

The Digital *Viridarium consolationis* Project

Pars 5: De aliis rebus

Caput 17: De laude superne felicitatis et premio eterno (8a)

Idem (Bernardus) de meditationibus:

Ille cum deo beatus erit,
in cuius conscientia peccatum inventum non fuerit.
Videbit eum ad voluntatem,
habebit ad iocunditatem,
in eternitatem vigebit, in veritate fulgebit, in bonitate gaudebit.
Sic habebit permanendi eternitatem,
sic cognoscendi facultatem et requiescendi felicitatem.
Civis siquidem erit illius sancte civitatis, cuius angeli sunt cives,
deus pater templum, filius eius splendor, spiritus sanctus caritas.
O civitas celestis, mansio segura,
patria totum continens quod delectat,
populus sine murmure, incole quieti,
et humiles nullam indigentiam habentes!
O quam gloriosa dicta sunt de te civitas dei,
sicut letantium omnium nostrum habitatio est in te!
Omnes letantur in letitia et exultatione,
omnes delectantur de deo, cuius aspectus pius, facies decora,
eloquium dulce, delectabilis ad videndum,
suavis ad anhelandum, dulcis ad perfruendum.
Ipse per se placet, et propter se sufficit ad meritum
et ad premium, nec extra ipsum quidquam aliud queritur,
quia totum in illo invenitur, quidquid desideratur.
Semper licet illum inspicere, semper habere,
semper in illo delectari, et illo perfrui. In illo clarificatur,
et purificatur affectus ad cognoscendam et diligendam veritatem.
Et est totum bonum hominis hoc: cognoscere et amare creatorem suum.

Sic cum deo beatus erit:
in cuius conscientia peccatum inuentum non fuerit.
videbit eum ad voluntatem.
habebit ad voluptatem, fruetur ad iocunditatem.
in eternitate videbit. in veritate fulgebit: in bonitate gaudebit.
Sicut habet permanendi eternitatem,
sic cognoscendi facultatem: et requiescendi felicitatem.
Civis siquidem erit illius sancte civitatis: cuius angeli sunt ciues /
deus pater templum / filius eius splendor / spiritus sanctus caritas.
O civitas celestis / mansio segura /
patria totum continens quod delectat /
populus sine murmure / incole quieti /
et homines nullam indigentiam habentes,
quam gloriosa dicta sunt de te civitas dei.
sicut letantium omnium habitatio est in te.
Omnes letantur in leticia et exultatione.
Omnes delectantur de deo: cuius aspectus pius / facies decora /
eloquium dulce. Delectabilis est ad videndum /
suavis ad anhelandum / dulcis ad perfruendum.
Ipse per se placet et propter se: sufficit ad meritum:
sufficit ad premium. nec extra illum quicquam aliud queritur.
quia totum in illo inuenit: quicquid desideratur.
Semper libet illum aspicere / semper habere /
semper in illo delectari: et in illo perfrui. In illo clarificatur
et purificatur affectus ad cognoscendam et diligendam veritatem.
et hoc est totum bonum hominis: noscere et amare creatorem suum.

Guillelmus de Cortoriaco (Guillaume de Courtrai, OSB),
Liber florum beati bernardi abbatis clareuallensis, 5.47
(Paris, P. Pigouchet, 1499 [ISTC ib00390000], fol.45vb).

Sic cum Deo homo beatus erit,
in cuius conscientia peccatum inventum non fuerit.
Videbit Deum ad voluntatem,
habebit ad voluptatem, fruetur ad iocunditatem.
In aeternitate vigebit, in veritate fulgebit, in bonitate gaudebit.
Sicut habebit permanendi aeternitatem,
sic cognoscendi facultatem et requiescendi felicitatem.
Civis siquidem erit illius sanctae civitatis, cuius Angeli cives sunt,
Deus Pater templum, Filius ejus splendor, Spiritus sanctus caritas.
O civitas coelestis! mansio segura,
patria fertilis et ampla, totum continens quod delectat:
populus sine murmure, incolae quieti,
homines nullam indigentiam habentes!
Quam gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei!
sicut laetantium omnium habitatio est in te (Psal. LXXXVI, 3, 7).
Omnes laetantur in laetitia et exultatione:
omnes delectantur de Deo, cuius aspectus pulcher, facies decora,
eloquium dulce. Delectabilis est ad videndum,
suavis ad habendum, dulcis ad perfruendum.
Ipse per se placet, et per se sufficit ad meritum,
sufficit ad praemium; nec extra illum quidquam quaeritur,
quia totum in illo invenitur quidquid desideratur.
Semper libet eum aspicere, semper habere;
semper in illo delectari, et illo perfrui. In illo clarificatur intellectus,
et purificatur affectus ad cognoscendam et diligendam veritatem.
Et hoc est totum bonum hominum, nosse scilicet et amare Creatorem suum.

Auctor incertus (Bernardus Claraevallensis?), *Meditationes piissimae de cognitione humanae conditionis*, 4 (PL 184, col.492C-493A).